

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2021

Vuoden 2021 toiminnan painopisteenä oli talouden tasapainottamisohjelman (kaupunginvaltuusto 9.7.2020 § 62) mukainen kehittäminen palvelun laatu huomioiden.

Koronaviruspandemia vaikutti edelleen kaikkeen vuoden 2021 toimintaan. Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen ja koronaviruspandemia muodostivat suuria, lähinnä ajallisia haasteita henkilöstöjohtamiselle. Muun muassa ajanpuute, poikkeuksellisten järjestelyjen tarve, rajoitukset, muuttuvat ohjeistukset ja ajoittainen henkilöstöpula vaikeuttivat tavoitteiden saavuttamista. Koronaviruspandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi lasten ja nuorten tuen tarve kasvoi. Vaativan erityisen tuen oppilasmäärän kasvu näkyy pitkään koulujen arjessa, kuten myös etäopetuksen jälkeinen oppimisvaje ja suuret oppimiserot. Tämä kaikki johti myös suurempaan henkilöstötarpeeseen.

Henkilöstön jaksamiseen kiinnitettiin koko ajan paljon huomiota. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön terveysperusteisia poissaoloja onnistuttiin vähentämään vuoteen 2020 verrattuna noin 200 työpäivällä vuoden 2021 aikana.

Kaupunginvaltuuston (20.1.2021 § 4) toimenpideohjeiden pohjalta sivistys- ja hyvinvointikeskus järjesti yhteistyössä eri tahojen kanssa kaksi keskustelutilaisuutta (14.9. ja 16.9.2021) nimellä Tietoa ja keskustelua kiusaamisesta. Etäyhteyden välityksellä keskusteltiin muun muassa kouluterveyskyselyn tuloksista, KiVa-koulusta eli kiusaamisen vastaisesta toimenpideohjelmasta, poliisin näkemyksistä nuorten tilanteesta ja lisäksi nuorten psyykkisestä hyvinvoinnista. Tilaisuuksiin ja niiden antiin on mahdollista tutustua kaupungin verkkosivustolla.

Syyskuun 17. päivänä julkaistut vuoden 2021 kouluterveyskyselyn kuntakohtaiset tulokset herättivät paljon keskustelua. Kaupungin tason tuloksia ja jatkotoimenpiteitä käsiteltiin ja asiasta informoitiin muun muassa nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston (8.10.), kasvatus- ja sivistyslautakunnan (27.10.), valtuustoseminaarin (30.10.), hyvinvointilautakunnan (17.11.), keskusten järjestämän asukasillan (25.11.), oppilas- ja opiskeluhuollon ohjausryhmän (27.10., 1.12.) ja tiedotusvälineille pidetyn tilaisuuden (12.11.) välityksellä. Korona-ajan vaikutukset näkyivät erityisesti tyttöjen hyvinvoinnin heikentymisenä. Kouluterveyskyselyn 2021 tuloksia hyödynnetään jatkossakin kaupungissa hyvinvointitiedolla johtamisessa, hyvinvointityön suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa. Kouluille tieto oppilaitoskohtaisista vuoden 2021 kouluterveyskyselyn tuloksista tuli joulukuun 2021 lisäksi myös tammikuussa 2022.

Vuoden 2021 aikana valmistui suunnitelman mukaisesti kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaluonnos kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyä varten. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstö osallistui aktiivisesti muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointikertomuksen 2017–2020 ja suunnitelman 2021–2024, Loviisan kaupungin hyvinvointikertomuksen 2017–2020 ja hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 ja kotouttamisohjelman 2021–2024 laadintaan. Myös Loviisan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaan osallistuminen oli vuoden 2021 aikana ajankohtaista.

Kaupunginvaltuuston (9.7.2020 § 62) päätöstä talouden tasapainottamisohjelmasta Loviisan kaupungissa 2020–2022 toteutettiin suunnitelman mukaisesti vuonna 2021 seuraavasti:

- o kotihoidon tuen kuntalisän maksaminen lopetettiin 1.1.2021
- o tuntikehystä pienennettiin ja Valkon koulun oppilaaksiottoalueen esiopetus (kaupunginhallitus 8.3.2021 § 65) siirrettiin Harjurinteen koululle 1.8.2021
- o soittokunta lakkautettiin 1.1.2021

- o Sibeliuspäivät-tapahtuman järjestäjä sai tukea 6 000 euroa ja toimi yhteistyössä kulttuuripalveluja tuottavien ja kolmannen sektorin kanssa
- o kaupungin toimistojen siivousvälejä pidennettiin
- o kansalaisopiston opetustuntien (kurssien) määrää vähennettiin
- o kaupunginmuseon aukioloaikoja supistettiin
- o Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön toimintoja tehostettiin ja organisoitiin uudelleen työntekijöiden tehtäviä ja toimitiloja yhdistämällä.

Vuoden 2021 aikana toteutettiin tasapainottamisohjelman mukaisia henkilöstötoimenpiteitä, kuten lomautuksia. Kaupunginvaltuusto (17.2.2021 § 13) päätti, että esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen opetushenkilöstöä (opettajia ja koulunkäynninohjaajia) ei vuonna 2021 lomauteta ja vastaavasti vuoden 2021 talousarviota muutetaan kyseisillä määrärahamuutoksilla.

Tutkittuaan vuoden 2021 aikana eri vaihtoehtoja niin rakennusten toimivuuden, sijainnin, kunnan kuin synergiaetujen näkökulmasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan alainen ruotsinkielinen koulutusjaosto päätti (14.12.2021 § 13) ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Haddom skola lakkautetaan 1.8.2022.

Harjunteen koulun vanhan osan peruskorjaus valmistui siten, että koko Harjunteen koulu aloitti toimintansa 16.8.2021 saman koulurakennuksen piirissä. Lisäksi vuoden 2021 aikana Ruukin koulun pikkukoulurakennuksen ja päiväkodin julkisivut kunnostettiin. Asuntomessujen valmistelun vuoksi Määrilahden päiväkodin aluejärjestelyt oli esillä julkisuudessa.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstö toimi aktiivisesti pihojen ja alueiden turvallisuuden ja näkyvyyden edistämiseksi. Hedbackan ja Koskenkylän päiväkodit saivat paremman aidan. Generalshagens skolan varasto otettiin opetuskäyttöön ja Koskenkylän koulukeskuksen piharakennusta kunnostettiin. Lisäksi Sävträsk skolan keittiö sai uuden lattian.

Vuoden 2021 aikana käytiin koko sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön tehtävänkuvia läpi uuden palkkausjärjestelmän mukaisesti. Lisäksi toteutettiin henkilöstösuunnitelman mukaisia nimikemuutoksia, kuten kulttuuri- ja matkailukoordinaattori, hyvinvointisuunnittelija ja koordinoiva etsivä nuorisotyöntekijä. Varhaiskasvatustalain (540/2018) muutosten mukainen henkilöstörakenne otettiin Loviisassa käyttöön 1.8.2021. Vuonna 2021 valmistauduttiin myös sote-uudistukseen ja oppivelvollisuuden laajentamiseen. Koronaviruspandemia vaikutti joidenkin ulkopuolisella rahoituksella käynnistyneiden hankkeiden toteuttamiseen, ja rahoitusta jouduttiin osittain palauttamaan.

Koko Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin edistämistyötä koordinoidaan sivistys- ja hyvinvointikeskuksesta. Toimintasuunnitelman mukaisen työn tulee jatkossa näkyä kaupungin kaikkien keskusten toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Vuoden 2021 aikana perustettiin Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä, joka kokoontui säännöllisesti kerran kuussa lähinnä etäkokouksin ja valmisteli Loviisan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Lisäksi tehtiin muun muassa alku- ja tarvekartoituksia kaupungin tilanteesta, täytettiin indikaattoritietoja Unicefin digialustalle ja tiedotettiin toimintamallin edistymisestä kuntalaisia, kaupungin kaikkia lautakuntia, eri työryhmiä, kaupunginhallitusta ja kaupungin johtoryhmää. Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukainen työ eteni hyvin.

Varhaiskasvatustalainia muutettiin 1.8.2021 alkaen mitoituksesta poikkeamisen osalta (36 §). Muutoksessa korostuu, ettei henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Käytännössä se tarkoittaa, että kunnissa on varmistettava se, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijaisjärjestelyt tai muut varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin. Samalla lakiin lisättiin henkilöstön ilmoitusvelvollisuus (57 § a ja b). Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet laadittiin ja niistä ohjeistettiin henkilöstöä. Työturvallisuusjärjestelmä WProhon hankittiin lisäjärjestelmä VakaPro kirjallisten ilmoitusten tekemiseksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut muuttuivat 1.8.2021 alkaen siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 31 prosentilla. Muutoksen johdosta kaupungin maksutuotot alenivat.

Tarve varhaiskasvatuspaikoista kasvoi. Lakisääteisen henkilöstömitoituksen noudattamiseksi jouduttiin palkkaamaan kaksi määräaikaista lastenhoitajaa. Tämän lisäksi tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä jatkoi nousuaan. Tähän tarpeeseen vastaamiseksi jouduttiin palkkaamaan kaksi määräaikaista ryhmäresurssia.

Esiopetuksen toimintoja keskitettiin säästötoimenpiteillä siirtämällä Valkon koulun esiopetus Harjurinteen koululle ja Tessjö skolan esiopetus Generalshagens skolaan. Haddom skolan esiopetus siirrettiin jo edellisvuonna Generalshagens skolaan. Kouluverkossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2021. Haddom skola toimi väistötiloissa kevään 2021 Vanhassa Rannassa ja syksyllä 2021 Generalshagens skolan pihapiirissä.

Vuonna 2021 Loviisassa oli yksitoista alakoulua, yksi yläkoulu ja yksi yhtenäiskoulu. Perusopetuksen aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa tarjottiin kymmenessä kohteessa.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta toteutettiin keväällä 2021 ja käynnistettiin uudelleen marraskuussa 2021. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta ja erityisiä opetusjärjestelyjä hyödynnettiin yksittäisten oppilaiden koulupolun toteuttamisessa.

Koulukuljetusten kilpailutuksen toinen toimintakausi alkoi sujuvasti elokuussa 2021. Linjaliikenteen lakkaamisen myötä jouduttiin tekemään uusia kuljetusratkaisuja.

Oppivelvollisuuden laajanemisen ja lakimuutoksen myötä lisättiin panostusta tehostettuun oppilaanohjaukseen. Lisäksi aloitettiin neuvottelut uudesta perusopetuksen jälkeisestä TUVA-koulutuksesta yhdessä Porvoon ja Sipoon kanssa. Ruotsinkielisellä puolella neuvoteltiin myös kansanopistokoulutuksesta Svenska Folkakademin kanssa.

Lukiokoulutuksessa uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021 alkaen. Samalla oppivelvollisuus laajeni ja toisen asteen opinnot muuttuivat opiskelijalle maksuttomiksi, joka vaikutti muun muassa lukioiden lisääntyneisiin opiskeluväline- ja tarvikekuluihin.

Koronavirustilanteen myötä sekä perusopetus että lukiokoulutus toimivat etä- ja lähiopetusmyllerryksessä sekä keväällä että syksyllä 2021. Kasvomaseja hankittiin vuonna 2021 yli 150 000 kappaletta. Etäopiskelun pitkä kesto vaikutti oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin ja oppimistuloksiin, jotka heijastuivat muun muassa kouluterveyskyselyn vastauksissa. Pitkään jatkunut koronavirustilanne kuormitti myös koulujen henkilökuntaa. Hyvälle tasolle saatu tietotekninen laitekanta ja opettajien, oppilaiden ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataidot ja joustavat opetusmenetelmät edesauttoivat toimintaa erityisesti koronavirustilanteesta johtuvien etäopetusjaksojen aikana.

Valtaosa koulujen kansainvälisestä toiminnasta jouduttiin siirtämään koronaviruspandemiasta aiheutuneista matkustusrajoituksista johtuen. Osaa hankkeista toteutettiin poikkeusjärjestelyin tai pienimuotoisesti.

Suomen mallin mukaista kerhotoimintaa kouluille toteutettiin kokeilumuodossa keväällä, ja uuden hankerahan myötä syksyllä 2021. Kevään kokeilu piti koronavirustilanteen takia toteuttaa supistetusti, minkä seurauksena pieni osa tuesta jouduttiin palauttamaan.

Koulutuksen vastuualueella oli toimintakaudella 2021 yli kymmenen valtion avustuksella toteutettua hanketta, joista merkittävimmät olivat tasa-arvo- ja COVID-19-hankkeet sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa. Koulupudokkuuden, syrjäytymisen ja koulupoissaolojen ennaltaehkäisemiseen pystyttiin hankkeiden myötä panostamaan. Hankerahoituksella panostettiin myös oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin.

Koulutuksen painopistealueena oli edellisen vuoden tapaan kielitietoinen koulu, jonka puitteissa kaupungille myönnettiin hankerahoitusta useampaan kieli- ja lukutaidon kehittämishankkeeseen.

Pienimuotoisten hankkeiden lisäksi Loviisa oli mukana muutamassa yhteishankkeessa lähikuntien kanssa, kuten tutortoiminnan kehittämisessä, kahdessa Koulutus palveluna (KOPA) -hankkeessa sekä Oikeus oppia -hankkeessa.

Lukioiden COVID-19-rahoitus, Liikkuva opiskelu -hankkeet, lukiouudistuksen toimeenpanohankkeet, perusopetuksen kulttuuripolku ja kirjaston yhteistyö toteutuivat suunnitellusti koronaviruspandemiasta huolimatta.

Harjunteen koulun vanhan osan ja Loviisan lukion saneeraus valmistui elokuussa 2021, jolloin kaikki toiminta palasi Ratakadun kiinteistöihin monen väistötiloissa vietetyn vuoden jälkeen. Tilantarpeen kasvun myötä Ratakadulle siirrettiin pysyvästi neljän luokkatilan Heikiustalo. Ruukin koulun saneeraus valmistui suurimmaksi osaksi syyslukukauden alkuun mennessä. Haddom skolan jatkon selvitystyö jatkui koko vuoden 2021. Epävarmuus Haddom skolan tulevaisuudesta vaikeutti koulutuksen vastuualueen kokonaissuunnittelua. Lopullista päätöstä koulun tulevaisuudesta ja koulukiinteistön kohtalosta ei saatu vuoden 2021 puolella. Suurin osa Loviisan koulurakennuksista vastaa nykyajan vaatimuksia.

Eniten vuoden 2021 vapaan sivistystyön toimintaympäristöön vaikutti koronarajoituksista johtuva aikuisten lähiovetuskielto, joka alkoi jo vuoden 2020 puolella ja kesti koko kevätlukukauden 2021. Lasten ja nuorten lähiovetusta voitiin järjestää osittain kevätkaudella 2021. Ulkona tapahtuva opetus aikuisten osalta sallittiin Pyhtäällä 3.5.2021 alkaen ja Loviisassa 17.5.2021 alkaen. Osa kursseista jouduttiin perumaan kokonaan keväällä 2021 ja osa siirrettiin etäkursseiksi. Syksy 2021 pystyttiin toteuttamaan lähes normaalisti. Toimintaa leimasi kuitenkin pelko uusista rajoituksista.

Ohjaamo-hankkeen päätyttyä 3.12.2020 kaupunki jatkoi ohjaamotoimintaa omana toimintana. Ohjaamo muutti vuoden alusta omiin tiloihin Foorumiin. Kaikki nuorisopalvelut keskitettiin samaan taloon. Nuorisotoimi haki ja sai aluehallintovirastolta 100 prosenttisen hankerahoituksen koulunuorisotyöhön. Koulunuorisotyö on kolmivuotinen hanke, joka alkoi tammikuussa 2021. Hakemuksen perusteella Aseman Lapset ry myönsi Loviisan kaupungin nuorisopalveluille Wauto-auton neljäksi kuukaudeksi. Koronaviruspandemian takia nuorisotiloissa oli vuoden aikana käyttörajoituksia. Nuorisopalvelut kehittivät vuoden aikana diginuorisotyötä ja liikkuvaa nuorisotyötä.

Vaikeasta tilanteesta huolimatta etsivä nuorisotyö sai nuoria eteenpäin kouluihin, työkokeiluun, päihdehoitoihin sekä mielenterveyspalveluihin. Suuri osa yhteistyöverkostosta olivat etätöissä. Uusien toimintatapojen kautta etsivä nuorisotyö sai nuoria enemmän ulos ja liikkumaan. Nuorten raju velkaantuminen ja ongelmien kasaantuminen vaikuttivat työn luonteeseen ja muotoon. Hoitoon ja palveluihin pääseminen oli jonottamisen takana, etenkin psykiatriin palveluihin pääseminen oli vaikeaa ja sitä joutui odottamaan pitkään. Tämän lisäksi ruotsinkieliset palvelut olivat erittäin rajalliset. Nuoret olivat näin ollen Loviisan etsivän nuorisotyön asiakkaina pidempään kuin muutoin, mikäli enemmän palveluita olisi ollut saatavilla.

Koronaviruspandemian aiheuttamat rajoitukset vaikuttivat kirjastojen toimintaan. Noin kahden kuukauden ajan kirjastoista oli mahdollista ainoastaan noutaa varattua aineistoa. Henkilökuntaresurssien rajallisen määrän vuoksi kirjastot joutuivat vuonna 2021 palkkaamaan poikkeuksellisen paljon sijaisia asiakaspalvelun varmistamiseksi. Näin kirjastot pystyivät välttämään kirjaston toimipisteiden väliaikaisen sulkemisen. Myös kirjastojen tapahtumatuotanto kärsi henkilökuntaresurssien rajallisuudesta. Tämä ei kuitenkaan ollut selvästi havaittavissa, sillä koronarajoitukset estivät muutenkin tapahtumien järjestämisen.

Museossa oli rajoitusten takia normaalivuotta vähemmän perinteisiä tapahtumia, mutta museossa järjestettiin kuitenkin ulkotapahtumia, pienimuotoisempia tapahtumia ja kaksi striimattua luentoa. Myös kouluvierailuja oli vähemmän kuin normaalisti koronaviruksen takia. Komendantintalon asiakasmäärä nousi kuitenkin 30 prosenttia verrattuna vuoteen edelliseen vuoteen. Strömforsin ruukin pajamuseossa oli ennätysmäärä kävijöitä kesällä 2021, ja siellä pidettiin sekä vesivasaranäytöksiä että opastuksia kesän aikana. Vuonna 2021 museossa satsattiin digitaalisen tarjonnan lisäämiseen ja marraskuussa 2021 avattiin museon sivut Finna.fi-hakupalvelussa.

Kulttuuritapahtumia pystyttiin järjestämään suunniteltua vähemmän. Tiedottaminen ja markkinointi olivat haasteellisia muuttuvien ohjeistusten vuoksi. Alkukesän suuremmat tapahtumat jouduttiin perumaan, mutta loppukesän tapahtumista osa pystyttiin toteuttamaan lähes normaalisti varovaisuutta noudattaen. Senioritoiminta jäi vuonna 2021 normaalia vähäisemmäksi.

Kulttuuripolkua toteutettiin pääosin normaalisti, joskin osa jäi toteutumatta koulujen omien päätösten perusteella. Varhaiskasvatuksen Pikku kulttuuripolku toteutettiin mahdollisuuksien mukaan. Lasten kulttuuriviikoilta peruttiin lähes kaikki tapahtumat näyttelyitä lukuunottamatta ja siirrettiin edelleen syksyyn, josta edelleen vuoden 2022 kulttuuriviikoille, josta edelleen maaliskuuhun 2022.

Hyvinvointisuunnittelija vastasi Loviisan kaupungin ja Lapinjärven kunnan yhteisen hyvinvointikertomuksen 2017–2020 ja hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 laadinnasta keräämällä tiedon kuntien ja yhteistyötahojen asiantuntijoilta.

Kulttuuri ja vapaa-aikatoimen henkilöstö suunnitteli ja kehitti tiiviissä yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa lasten ja nuorten harrastustoimintaa Harrastamisen Suomen malli -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen tarjoamalla maksutonta ja mieluisaa harrastustoimintaa heti koulupäivän yhteydessä.

Koronarajoitukset kielsivät aikuisten liikuntaharrastustoiminnan kokonaan keväällä 2021, ja myös lasten ja nuorten toiminnassa oli muun muassa tilojen käytön ja ryhmäkoon rajoituksia.

Riskianalyysi

Koko keskuksen yhteinen riskiarvio:

Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen edellyttää jatkuvaa vuorovaikutusta henkilöstön kanssa, ohjeistusta, uusien toimintatapojen löytämistä sekä koulutusta. Riskin muodostaa henkilöstöjohtamiseen käytettävän ajan puute, joka voi johtaa työtyytyväisyyden vähenemiseen ja vastaavasti vaikeuttaa kaupungin ja keskuksen tavoitteiden saavuttamista.

Ajanpuute vuonna 2021 muodosti merkittävän riskin palvelujen toteuttamiselle. Ajanpuute johtui lähinnä olemassa olevien perustehtävien päälle tulleista koronaviruspandemian ja jatkuvien muutosten aiheuttamista lisätehtävistä. Lisäksi pandemia lisäsi henkilöstön lyhytaikaisia poissaoloja.

Kuntalaisten tyytyväisyys palveluiden hoitoon, niiden saatavuuteen ja saavutettavuuteen voi heikentyä. Myös kunnallisten palvelujen käyttö voi vähentyä.

Kunnallisten palvelujen käyttö vähentyi vuoden 2021 aikana koronarajoituksista johtuen. Tämä näkyi muun muassa kansalaisopiston kursseille ilmoittautumisten, liikuntatilojen sekä kulttuuripalvelujen tarjonnan ja hyödyntämisen vähäisempänä määränä aiempaan verrattuna.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

	TALOUSARVIO 2021	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2021 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2021	POIKKEAMA
Myyntituotot	1 376 557		1 376 557	1 593 193	-216 636
Maksutuotot	919 000		919 000	844 717	75 283
Tuet ja avustukset	235 977	484 850	720 827	1 099 633	-378 806
Vuokratuotot	50 500		50 500	24 354	26 146
Muut toimintatuotot	95 300		95 300	103 464	-8 164
Toimintatuotot yhteensä	2 677 334	484 850	3 162 184	3 665 360	-503 176
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-21 118 010	-873 133	-21 991 143	-22 023 977	32 834
Palveluiden ostot	-3 482 591		-3 482 591	-2 785 145	-697 446
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 889 604		-1 889 604	-1 916 048	26 444
Avustukset	- 915 300		-915 300	-708 600	-206 700
Muut toimintakulut	-1 428 076		-1 488 576	-1 412 712	-75 864
Toimintakulut yhteensä	28 894 081	-873 133	-29 767 214	-28 846 482	-920 732
Toimintakate ulkoinen	-26 216 747	-388 283	-26 605 030	-25 181 122	-1 423 908
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-160 431</i>		<i>-160 431</i>	<i>-161 227</i>	<i>796</i>
<i>Sisäiset erät</i>	<i>-6 482 474</i>		<i>-6 482 474</i>	<i>-6 665 216</i>	<i>182 742</i>
<i>Kustannuslaskennalliset erät</i>	<i>-1 466 714</i>		<i>-1 466 714</i>	<i>-1 356 078</i>	<i>-353 576</i>

Toimintatuottojen toteutuminen

Tuloja kertyi noin 500 000 euroa budjetoitua enemmän. Suurimmat ylitykset olivat myyntituotoissa ja avustuksissa. Toisaalta maksutuotot alittivat talousarvion. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos joulukuussa 2020 laski monen perheen maksua 1.8.2021 alkaen. Lisäksi pandemiasta johtuen kansalaisopiston kursseja, liikuntatilojen salivuoroja ja muita toimintoja peruttiin, mikä näkyy myös maksutuotoissa ja muissa tuotoissa.

Myyntituottoja kertyi budjetoitua enemmän koulutuksen kotikuntakorvaustuloista ja varhaiskasvatukseen liittyvien palveluiden myynnistä muille kunnille.

Toteuma sisältää hankkeita, joita ei ole huomioitu talousarviossa, kuten varhaiskasvatuksen tasa-arvohanke, kansalaisopiston kehittämishankkeet, museoaineiston digitointihanke ja Nuorisotyö kouluissa -hanke.

Uusien hanketukien käyttö lisää myös henkilöstökustannuksia. Nettokustannusten kasvu riippuu tuen omasta rahoitusosuudesta, joka vaihtelee välillä 0–50 prosentin välillä bruttokustannuksista.

Toimintakulujen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintakulut alittivat budjetoidun noin 0,9 miljoonalla eurolla.

Koronaviruspandemia on edelleen merkittävä talousarvion toteumaan vaikuttava tekijä. Suurimmat euromääräiset säästöt olivat palveluiden ostojen noin 0,7 miljoonaa euroa. Matkustus- ja kuljetuspalveluiden ja oppilaskuljetuksien säästö oli noin 400 000 euroa. Pandemia vaikutti kansalaisopiston sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintaan niin, että määrärahaa jäi käyttämättä. Toisaalta aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräraha ylittyi noin 26 000 eurolla. Ylitys johtui kasvomaskien ja puhdistusaineiden hankinnasta.

Lasten kotihoidon tukea sekä yksityisen hoidon tukea maksettiin arvioitua vähemmän. Avustusten säästösummasta noin 190 000 euroa johtuu mainittujen tukien pienentyneestä kysynnästä.

Keskuksen tasolla henkilöstökulut ylittivät talousarvion. Noin 33 000 euron ylitys on euromäärältään pieni verrattuna kokonaishenkilöstökuluihin. Vastuualueiden välinen ero on kuitenkin suuri.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut ylittivät budjetoidun noin 33 000 eurolla. Henkilöstökulujen ylitys oli suurin varhaiskasvatukseen liittyvällä vastuualueella. Syitä ylitykseen on monta. Pandemiaohjeistuksen takia pienikin flunssaoire merkitsi, että työntekijä jäi kotiin. Jotta varhaiskasvatuksessa pysyttäisiin lain määräämässä henkilöstömitoituksessa työntekijälle on oltava sijainen, ellei myös lapsia ole poissa varhaiskasvatuksesta. Koronaviruspandemian alkuvaiheessa moni perhe piti lapsensa kotona, jolloin sijaisia ei tarvittu, vaikka henkilökuntaa olisikin ollut poissa. Varhaiskasvatuksessa ei vuonna 2021 käytetty Sarastia Rekry -palvelua vaan kaikki sijaiset palkattiin suoraan jolloin säästöä syntyi palveluiden ostoissa. Lisäksi joihinkin varhaiskasvatusyksiköihin jouduttiin lisäämään henkilökuntaa kasvaneesta lapsimäärästä ja lasten tarpeista johtuen.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä kasvoi vuoden aikana mikä näkyy siinä, että lasten kotihoidon tuen käyttö pieneni.

Myös budjetoimattomat hankkeet lisäsivät henkilöstökustannuksia, vaikka nettovaikutus oli ulkopuolisen rahoituksen takia pienempi. Hyvinvoinnin palveluiden vastuualueen henkilöstökulujen budjettiylitys johtui budjetoimattomista hankkeista.

Talousarviossa käytetty laskennallinen tapa huomioida lomautusten vaikutus toteumaan verrattuna oli liian optimistinen. Varhaiskasvatuksen säästöt jäivät arvioitua pienemmiksi. Lomautusten takia sijaisia tarvittiin myös henkilöstön loma-aikoina arvioitua enemmän. Toisaalta koulutuksen vastuualueella laskennallisuus aiheutti säästöjä.

Vuoden aikana kaupunginhallitus päätti kahdesta kertaluontoisesta maksusta, joihin ei ollut varattu määrärahaa talousarviossa. Toinen oli henkilöstölle koronakiitoksena annettu joko 200 euron kertaluonteinen korvaus tai mahdollisuus lunastaa kulttuuri- ja liikuntaseteleitä 200 euron arvosta. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen laskennallinen osuus korvauksesta oli noin 91 000 euroa. Kaupunginhallituksen toinen päätös koski henkilökohtaisten lisien takautuvaa maksua. Vuosien 2017–2020 maksamattomat henkilökohtaiset lisät maksettiin kertakorvauksena KVTES:n piiriin kuuluvalla henkilöstölle. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen osuus sivukuluineen oli noin 50 000 euroa.

Toimintakatteen toteutuminen

Keskuksen ulkoinen toimintakate alitti budjetoidun noin 1,4 miljoonalla eurolla.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2021 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnan painopisteet:

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Kasvatamme kaupungin veto-voimaisuutta ja markkinointia.	Myönteisten palvelu- ja asukas-kokemusten määrä.	Hyödynnetään myönteisiä palvelu- ja asukas-kokemuksia.	Kootaan myönteisiä palvelu- ja asukas-kokemuksia ja etsitään brändilähettäjiä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Muun muassa pandemian edellyttämien toimenpiteiden vuoksi ei ole ollut mahdollista suunnata resursseja kokemusten keräämiseen.
	Toteutunut / Ei toteutunut.	Kulttuuripalveluja yhtenäistetään näkyvämmäksi.	Yksi henkilö vastaa kulttuuritarjonnan koostamisesta. Nimitetään asiasta vastaava ja sisällytetään tehtävä tehtävänkuvaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö ja hyvinvointilautakunta.	Koronaviruspandemian takia kulttuuritapahtumia ei juuri ole voitu järjestää. Henkilöä, joka vastaa kaupungin kulttuuritarjonnan kokonaisuudesta, on kartoitettu vuoden 2021 aikana ja hänet nimitetään 2022 alussa.
Panostamme yrittäjämyönteisyyteen toiminnassamme.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Osallistutaan Yrityskylä-oppimiskokonaisuuteen.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vieraillla Yrityskylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja koulutuspäällikkö.	Menetelmän kehittäminen on aloitettu Yrityskylän kanssa syksyllä 2021. Koulut ovat osallistuneet Yrityskylävierailuihin.
		Panostetaan yrittäjämäiseen toimintakulttuuriin.	Yrittäjämäinen toimintakulttuuri rohkaisee lapsia ja oppilaita luottamaan omiin kykyihinsä. Lasta/oppilasta kannustetaan ratkaisemaan haasteita ja toimimaan erilaisissa tilanteissa. Tavoitteena on luoda vuorovaikutteinen ja kannustava ilmapiiri, jossa erehtymisenkin on turvallista.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö.	Yrittäjyyskasvatuksen sisältämät periaatteet ovat useassa kohtaa yhteneväiset varhaiskasvatus- ja opetus-suunnitelman kanssa. Yrittäjyyskasvatus nähdään pääasiassa asennekasvatuksena, lähiympäristöön tutustumisena sekä elämässä tarvittavien taitojen oppimisenä oman tekemisen kautta.
		Kansalaisopisto tuo esille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopisto järjestää mahdollisuuksien mukaan näyttelyitä ja tapahtumia yrittäjien tiloissa 4 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kansalaisopiston rehtori.	Toteutui pääosin: Kirjastossa kesäkuun alussa lasten taiteen perusopetusryhmien näyttely, Ruukissa valokuvanäyttely lokakuussa Luontokuvaajan vuosi -valokuvanäyttely syyslukukaudella Mitälössä.

Sujuva arki lapsiperheille

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Toteutunut / Eteutunut.	Kunnan päättäjät tietävät nuorisovaltuuston toiminnasta ja huomioivat heidät päätöksissä tehdessään. Nuoret itse ovat tietoisia nuorisovaltuuston toiminnasta ja vaikuttamismahdollisuuksista.	Haastattelujen ja kyselyjen kautta tunnistetaan uusia osallistumisen tapoja.	Hyvinvointilautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Vuosina 2020–2021 Loviisan nuorisovaltuusto on saanut uuden puheenjohtajan ja uusi valtuusto on valittu. Uusi valtuusto on aktiivinen, ja jäsenet tapaavat säännöllisesti. Mainostukseen ja näkyvyyteen on panostettu ja uusia jäseniä on löydetty. Nuorisovaltuusto oli vuonna 2021 mukana liikuntahaasteessa, koulujen teemapäivää järjestämässä ja onnittelemassa veteraaneja veteraanipäivänä. Nuorisovaltuusto suunnitteli muita tapahtumia tulevalle vuodelle.
		Nuorisopalveluja saa yhdestä paikasta.	Luomme nuorille palvelujen saavutettavuutta Ohjaamon kehittämisen yhteydessä.	Hyvinvointilautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Kaikki nuorille suunnatut palvelut ovat saman katon alla: Ohjaamo, etsivä nuorisotyö, erityisnuorisotyö, perusnuorisotyö, nuorisotilat sekä yhteistyökumppanit, muun muassa TE toimisto, sosiaalitoimi ja mielenterveyspalvelut.
		Lapsiperheiden arjen kehittämis-kohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Käynnistetään kehittämistyö Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaan.	Hyvinvointilautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koko kaupunkia koskeva toimintamallin mukainen työ on käynnistetty. Koordinaatioryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 24.3.2021. Vuonna 2021 on tehty alkua ja tarvekartoitus kaupungin tilanteesta, paneuduttu tarvittaviin koulutuksiin ja perehdytysmateriaaliin, tiedotettu edistymisestä kaupungin kaikkia lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupungin johtoryhmää, sekä saatu Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaehdotus lähes valmiiksi.

		Varhaiskasvatuksen palveluohjaus opastaa perheitä lapsen varhaiskasvatus-järjestelyihin, palveluvaihtoehtoihin ja hakemiseen liittyvissä asioissa. Palveluohjauksesta saa myös yleistä varhaiskasvatusneuvontaa.	Perustamme palveluohjausta varten sähköpostiosoitteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Varhaiskasvatus.palveluohjaus@loviisa.fi-sähköposti on ollut käytössä 1.8.2021 alkaen.
		Kansalaisopiston tarjonta saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kurssien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kansalaisopiston rehtori.	Opiston henkilökunta on saanut markkinointikoulutusta toukokuusta 2021 alkaen ja some-markkinointi on ollut aktiivista. Henkilökunta jalkautui Pyhtään kulttuuritalolle 18.8.2021 ja Loviisan torille 24.8.2021.
Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Toteutunut toiminta.	Panostamme tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin.	Turvaamme yhtenäiset oppimisedellytykset.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö.	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelma valmistuivat syksyllä 2021. Lisäksi Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman mukaisen toiminnan kautta oppimisedellytykset voivat yhtenäistyä. Tasa-arvohankkeiden rahoituksen myötä koulutus on pystynyt yhtenäistämään opetusryhmien kokoja.
			Etsivä nuorisotyö auttaa nuoria itsenäiseen elämään ja tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamiseen. Ohjaamosta nuorella on mahdollisuus saada tarvitsemansa palvelut yhdestä paikasta	Hyvinvointilautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Kaikki nuorille suunnatut palvelut ovat saman katon alla Ohjaamo, etsivä nuorisotyö, erityisnuorisotyö, perusnuorisotyö, nuorisotilat sekä yhteistyökumppanit, muun muassa TE toimisto, sosiaalitoimi ja mielenterveyspalvelut.

Kasvatus- ja koulutuspalvelut ovat tasokkaita.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Oppilaat voivat hyvin ja ovat motivoituneita koulunkäyntiin.	Yläkoulujen poissa-olokeskiarvojen kehitys.	Opetus hyödyntää lähiympäristöä ja ympäröivää yhteiskuntaa. Oppilaat tuntevat tulevaisuutensa kuulluksi.	Tähtiin kurkoittamisen ohella oppimista ja hyvinvointia tuetaan riittäväillä tukitoimilla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja koulutuspäällikkö.	Koronaviruspandemiasta johtuen sairauspoissaolot ovat lisääntyneet. Koronaviruspandemialla on suuri vaikutus poissaolotilastoihin, joten tietoja on vaikea verrata aikaisempiin vuosiin.

					<p>Poissaoloportaat ovat käytössä kaikissa kouluissa. Erityistä huomioita on annettu oppilaiden tukemiselle etäopetuksen aikana.</p> <p>Kahden koulutyön tukihenkilön hanke päättyi keväällä 2021.</p> <p>Lahjakkaiden oppilaiden huomioiminen jatkuu vakinaisena toimintana.</p> <p>Yhteistyötä on laajennettu koulucoachien ja koulunuorisotyöntekijän toimesta.</p>
--	--	--	--	--	--

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toiminnan muuttuessa suunnittelussa käytetään hyväksittyä vaikutusarviointilomaketta.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden 2021 alussa laadittiin vaikutusten arviointilomake. Tätä käytettiin Haddom skolan oppilaiden opetuspaikkavaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa (ruotsinkielisen jaoston kokous 2.6.2021).
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Asiakaspalvelu on monipuolisempaa.	<p>Varhaiskasvatuksen nykyinen ohjelmisto ProConsona (CGI) poistuu käytöstä. Uuden asiointiohjelman hankinnan yhteydessä huomioidaan mahdollisuus sähköiseen tuloksetyöskentelyyn.</p> <p>Selvitetään mahdollisuutta hakea lautakunnan avustuksia sähköisesti.</p>	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja varhaiskasvatuspäällikkö.</p> <p>Hyvinvointilautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.</p>	<p>Hankinta toteutuu nykyisen ohjelman versiopäivityksenä. Versiöpäivitys mahdollistaa sähköisen tuloksetyöskentelyn. Päivitys on viivästynyt toimittajan tuotekehitykseen liittyvistä ongelmista johtuen. Hankinta toteutuu vuoden 2022 aikana.</p> <p>Lautakunnan avustukset haettiin vielä 2021 paperilomakkeilla.</p>
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Vuorovaikutus kuntalaisiin on mutkatonta ja sitä toteutetaan matalalla kynnyksellä.	Keskus käy kiertueella.	Hyvinvointilautakunta, kasvatus ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja vastualueiden päälliköt.	<p>Keskuksen kiertueet toteutuivat seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiistai 24.8. Koskenkylä • tiistai 21.9. Liljendal • tiistai 12.10. Ruukki • tiistai 9.11. Isnäs ja • torstai 25.11.2021 keskusta

		Kansalaisopiston kurssit vastaavat alueellisia ja paikallisia tarpeita.	Kurskien määrän supistaminen 700 tunnilla nykyisestä merkitsee pienimmistä ryhmistä luopumista. Opetusta keskitetään paikkoihin, jonne mahdollisimman monen on mahdollista tulla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kansalaisopiston rehtori.	Jokaisen kurssin päättymisen jälkeen lähtee kysely osallistujille. Palautteita käytetään hyväksi tulevien kurssien suunnittelussa.
--	--	---	---	--	--

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Panostamme esteettiseen ympäristöön, kuntalaisia osallistaen.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Tehdään Loviisaa tunnetuksi ja herätetään keskustelua ympäristöstä.	Järjestetään kaupunkikävelyitä yhdessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Ei toteutunut. Koronarajoitusten vuoksi kaupunkikävelyitä ei ole järjestetty.
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Museo- ja kulttuuritoimi kokoaa asukkaiden kertomuksia (myös fiktiivisiä) kaupungin nettisivulle Loviisan historiaan liittyen.	Hyvinvointilautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Museo on aktiivisesti jakanut sosiaalisessa mediassa tarinoita Loviisan historian henkilöistä ja tapahtumista. Museon digitointiprojektin tiimoilta julkaistaan Finna.fi-palvelimella oma sivusto, jossa pääsee tutustumaan Loviisan historiaan valokuvien ja esineiden kautta.
		Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää opaskurssin ja aloittaa asuntomessuoppaiden koulutukset.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kansalaisopiston rehtori.	Kaksivuotinen opaskurssi päättyi kesäkuussa 2021. Osallistujia oli noin 10. Asuntomessuoppaiden koulutusten suunnittelu on aloitettu. Toteutus kevätkaudella 2023.

Loviisalaisten turvallisuuden tunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Panostamme terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Kävijämäärät.	Tarjotaan kaikille avointa tietoa terveyden edistämisestä.	Järjestetään terveyden ja hyvinvointiin liittyviä luentoja tai muita koulutustilaisuuksia yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Hyvinvointilautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Erillisiä keskuksen omia terveys- ja hyvinvointiluentoja ei ole järjestetty koronaviruspandemian takia. Henkilöstöä on ohjeistettu osallistumaan HR:n valmistelemiin etätilaisuuksiin ja koulutuksiin.
			Kansalaisopisto kehittää etäopetusvalmiutta ja huomattava osa opetuksesta voidaan tarvittaessa toteuttaa digitaalisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kansalaisopiston rehtori.	Opetustauon aikana useat kurssit siirrettiin etäopetuksiksi. Kynnys toteuttaa etäopetusta pieniä ja opettajat oppivat uusia tekniikoita.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Toteutamme talouden tasapainottamis-ohjelman.	Seuranta-raportit.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Pitkäkestoiset ratkaisut on huomioitu palvelujen kokonaisuutta kehittämissä ehdotuksissa luottamuselimille.
	Toteutunut / Ei toteutunut.	Henkilöstön määrä on riittävä.	Toiminta uudelleen-organisoidaan. Tehtävänkuvia muutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.	Hyvinvointilautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Tehtävänkuvia on muutettu toiminnan uudelleenorganisoinnin yhteydessä.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työihtiyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2021
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairaspoissa-olot vähenevät.	Henkilöstö jaksaa työssään ja on motivoitunut.	Käydään työterveys-huollon ja muiden toimijoiden kanssa säännöllisiä yhteistyö-neuvotteluja tavoista, joilla tuetaan työntekijöiden työkykyä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteisiä säännöllisiä keskusteluita on käyty työterveyshuollon kanssa. Verrattuna vuoden 2020 kuukausien 1–12 toteumaan ovat keskuksen sairaus-poissaolot vähentyneet noin 200 päivällä vastaavalla ajanjaksolla.
		Luomme yhdessä kehittämis-myönteisen työympäristön.	Kerätään ja hyödynnetään työntekijöiden ehdotuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	On kerätty ja hyödynnetty työntekijöiden ehdotuksia ja ajatuksia eri lomakkeilla, henkilöstötapaamisissa ja varhaiskasvatuksen henkilöstöraadin avulla.

Hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2021

Nuoriso

Ohjaamo -hankkeen loputtua 3.12.2020 kaupunki jatkoi ohjaamotoimintaa omana toimintana. Ohjaamo muutti vuoden alusta omiin tiloihin Forumiin. Kaikki nuorisopalvelut keskitettiin samaan taloon.

Nuorisotoimi haki ja sai aluehallintovirastolta 100 prosenttisen hankerahoituksen koulunuoriso-työhön. Koulunuorisotyö on kolmivuotinen hanke, joka alkoi tammikuussa 2021.

Hakemuksen perusteella Aseman Lapset ry myönsi Loviisan kaupungin nuorisopalveluille Wauto auton neljäksi kuukaudeksi.

Nuorisopalvelut kehittivät vuoden aikana diginuorisotyötä ja liikkuvaa nuorisotyötä.

Koronaviruspandemian takia nuorisotiloissa oli vuoden aikana käyttörajoituksia.

Etsivä nuorisotyö

Vaikeasta tilanteesta huolimatta etsivä nuorisotyö on saanut nuoria eteenpäin kouluihin, työkokeiluihin, päihdehoitoihin sekä mielenterveyspalveluihin. Suuri osa yhteistyöverkostosta ovat toimineet etätöissä. Uusien toimintatapojen kautta etsivä nuorisotyö sai nuoria enemmän ulos ja liikkumaan. Nuorten raju velkaantuminen ja ongelmien kasaantuminen vaikuttavat työn luonteeseen ja muotoon. Hoitoon ja palveluihin pääseminen on jonottamisen takana, etenkin psykiatriisiin palveluihin pääseminen on ollut vaikeaa ja odottamaan joutuu pitkään. Tämän lisäksi ruotsinkieliset palvelut ovat erittäin rajoitettuja. Nuoret ovat näin ollen Loviisan etsivän nuorisotyön asiakkaita pidempään kuin he olisivat, mikäli enemmän palveluita olisi saatavilla.

Kirjastot

Koronaviruspandemian aiheuttamat rajoitukset ovat vaikuttaneet kirjastojen toimintaan. Noin kahden kuukauden ajan kirjastoista on ollut mahdollista ainoastaan varatun aineiston nouto.

Henkilökuntaresurssien rajallisen määrän vuoksi kirjastot ovat vuonna 2021 joutuneet palkkaamaan poikkeuksellisen paljon sijaisia asiakaspalvelun varmistamiseksi. Näin kirjastot pystyivät välttämään kirjaston toimipisteiden väliaikaista sulkemista. Myös kirjastojen tapahtumatuotanto on kärsinyt henkilökuntaresurssien rajallisuudesta. Tämä ei ole kuitenkaan ollut vahvasti havaittavissa, sillä koronarajoitukset ovat muutenkin estäneet tapahtumien järjestämistä.

Museo

Museossa oli rajoitusten takia normaalivuotta vähemmän perinteisiä tapahtumia. Ulkotapahtumia, pienimuotoisempia tapahtumia ja kaksi striimattua luentoa järjestettiin kuitenkin. Myös kouluvierailuja oli vähemmän kuin normaalisti koronaviruspandemian takia. Asiakasmäärä Komendantitalossa nousi kuitenkin 30 prosenttia verrattuna vuoteen edelliseen vuoteen. Strömforsin ruukin pajamuseossa oli ennätysmäärä kävijöitä kesällä 2021. Siellä pidettiin sekä vesivasaranäytöksiä että opastuksia kesän aikana.

Vuonna 2021 museossa satsattiin digitaaliseen tarjontaan lisäämiseen, ja marraskuussa 2021 avattiin museon sivut Finna.fi -hakupalvelussa.

Museon aukioloa koski seuraavat rajoitukset 2021:

Alkuvuonna asiakasmäärä museossa oli rajattu kymmeneen ja 22.2. lähtien kuuteen henkeen kerralla. Museo oli suljettu 8.3.–4.5.2021. 4.12. lähtien museossa oli koronapassi käytössä.

Kulttuuripalvelut

- o Lasten kulttuuriviikoilta peruttiin lähes kaikki tapahtumat näyttelyitä lukuunottamatta ja siirrettiin edelleen syksyyn, josta edelleen vuoden 2022 kulttuuriviikoille, josta edelleen maaliskuuhun 2022.
- o Veteraanipäivän muistamiset ilman juhlaa, henkilökohtaisin tervehdyksin.
- o Alkukesän suuremmat tapahtumat jouduttiin jättämään pois.
- o Loppukesän tapahtumista osa pystyttiin toteuttamaan lähes normaalisti, varovaisuutta noudattaen.
- o Syksyllä jälleen rajoituksia, mutta suurin osa tapahtumista pystyttiin toteuttamaan rajoituksia yms. noudattaen ja tapahtumia pienentäen. Muun muassa FiBO:n konserttiin oli rajoitettu määrä lippuja.
- o Uudenvuoden tapahtumasta peruutettiin muut paitsi ilotulitus.
- o Kulttuuripolkua on toteutettu pääosin normaalisti. Koulujen omien päätösten mukaan osa jäänyt toteutumatta. Varhaiskasvatuksen Pikku Kulttuuripolkua toteutettiin mahdollisuuksien mukaan.
- o Senioritoiminta on jäänyt vuonna 2021 normaalia vähäisemmäksi.

Kulttuuritapahtumia pystyttiin järjestämään vähemmän, tiedottaminen ja markkinointi olivat haasteellista muuttuvien ohjeistusten vuoksi.

Hyvinvointi ja liikunta

Hyvinvointisuunnittelija vastasi Loviisan kaupungin ja Lapinjärven kunnan yhteisen hyvinvointikertomuksen 2017–2020 ja hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 laadinnasta keräämällä tiedon kuntien ja yhteistyötahojen asiantuntijoilta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi suunnittelivat ja kehittivät tiiviissä yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa lasten ja nuorten harrastustoimintaa Harrastamisen Suomen malli -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen tarjoamalla maksutonta ja mieluisaa harrastustoimintaa heti koulupäivän yhteydessä.

Koronarajoitukset kielsivät aikuisten liikunnallisen harrastustoiminnan kokonaan keväällä 2021 ja myös lasten ja nuorten toiminnassa oli rajoituksia muun muassa tilojen käytössä ja ryhmäkokoja rajaamalla.

Riskianalyysi

Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen edellyttää jatkuvaa vuorovaikutusta henkilöstön kanssa, ohjeistusta, uusien toimintatapojen löytämistä sekä koulutusta. Riskin muodostaa henkilöstöjohtamiseen käytettävän ajan puute, joka voi johtaa työtyytyväisyyden vähenemiseen ja vastaavasti vaikeuttaa kaupungin ja keskuksen tavoitteiden saavuttamista. Resurssien pienetessä kuntalaisten odotukset palvelutasoa kohtaan voivat olla suuremmat kuin saatu palvelu. Henkilökunnan lomien järjestäminen ja työssä jaksaminen vuonna 2021 tulee olemaan haastavaa.

Henkilöstökyselyssä työtyytyväisyys on huonontunut lähinnä johtuen tasapaino-ohjelman ja pandemian henkilöstöratkaisuista. Koronaviruspandemian takia kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tarjontaa oli vähemmän kuin tavallisina vuosina.

Palvelu heikkenee, jos henkilöstöä ei ole riittävästi: vähemmän tapahtumia, vähemmän toimintaa ja lyhemmät aukioloajat. Kirjaston toimipisteitä voidaan joutua sulkemaan väliaikaisesti, jos sijaisia ei ole mahdollista palkata. Koska Pernajan ja Tesjoen toimipisteitä ei voida pitää suljettuina, voi tilanne hankaloittaa myös pääkirjaston toimintaa.

Henkilökuntaresurssien rajallisen määrän vuoksi kirjastot ovat vuonna 2021 joutuneet palkkaamaan poikkeuksellisen paljon sijaisia asiakaspalvelun varmistamiseksi. Näin kirjastot pystyivät välttämään kirjaston toimipisteiden väliaikaista sulkemista.

Loviisan imago kulttuurikaupunkina heikkenee.

Loviisan imago kulttuurikaupunkina heikkeni ainakin väliaikaisesti kaupungin säästöohjelmasta. Soittokunta, vierasateljee ja Loviisan Sibeliuspäivät eivät enää ole osaa kaupungin toimintaa.

Vuoden 2021 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Toteuma 2021
Kasvatamme kaupungin vetovoimaisuutta ja markkinointia.	Myönteisten palvelu- ja asukas-kokemusten määrä.	Hyödynnetään myönteisiä palvelu- ja asukas-kokemuksia.	Kootaan myönteisiä palvelu- ja asukaskokemuksia ja etsitään brändilähteläisiä.	Muun muassa pandemian edellyttämien toimenpiteiden vuoksi ei ole ollut mahdollista suunnata resursseja kokemusten keräämiseen.
	Toteutunut / Ei toteutunut.	Kulttuuripalveluja yhtenäistetään näkyvämmäksi.	Yksi henkilö vastaa kulttuuritarjonnan koostamisesta. Nimetään asiasta vastaava ja sisällytetään tehtävä tehtäväkuvaan.	Koronaviruspandemian takia kulttuuritapahtumia ei juuri ole voitu järjestää. Henkilöä, joka vastaa kaupungin kulttuuritarjonnan kokonaisuudesta, on kartoitettu vuoden 2021 aikana ja hänet nimetään 2022 alussa.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Toteuma 2021
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Kunnan päättäjät tietävät nuorisovaltuuston toiminnasta ja huomioivat heidät päätöksissä tehdessään. Nuoret itse ovat tietoisia nuorisovaltuuston toiminnasta ja vaikuttamismahdollisuuksista.	Haastattelujen ja kyselyjen kautta tunnistetaan uusia osallistumisen tapoja.	Vuosina 2020–2021 Loviisan nuorisovaltuusto on saanut uuden puheenjohtajan ja uusi valtuusto on valittu. Uusi valtuusto on aktiivinen, ja jäsenet tapaavat säännöllisesti. Mainostukseen ja näkyvyyteen on panostettu ja uusia jäseniä on löydetty. Nuorisovaltuusto oli viime vuoden aikana mukana liikunta-haasteessa, koulujen teemapäivää järjestämässä ja onnittelemassa veteraaneja veteraani-päivänä. Nuorisovaltuusto suunnittelee muita tapahtumia tulevalle vuodelle.

		Nuorisopalveluja saa yhdestä paikasta.	Luomme nuorille palvelujen saavutettavuutta Ohjaamon kehittämisen yhteydessä.	Kaikki nuorille suunnatut palvelut ovat saman katon alla: Ohjaamo, etsivä nuorisotyö, erityisnuoristyö, perusnuorisotyö, nuorisotilat sekä yhteistyökumppanit, muun muassa TE toimisto, sosiaalitoimi, Kelan ja mielenterveyspalvelut.
		Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määrittämään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Käynnistetään kehittämistyö Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaan.	Koko kaupunkia koskeva toimintamallin mukainen työ on käynnistetty. Koordinaatioryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 24.3.2021. Vuonna 2021 on tehty alku- ja tarvekartoitus kaupungin tilanteesta, paneuduttu tarvittaviin koulutuksiin ja perehdytysmateriaaliin, tiedotettu edistymisestä kaupungin kaikkia lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupungin johtoryhmää, sekä saatu Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma-ehdotus lähes valmiiksi.
Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Toteutunut toiminta.	Panostamme tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin.	Etsivä nuorisotyö auttaa nuoria itsenäiseen elämään ja tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamiseen. Ohjaamosta nuorella on mahdollisuus saada tarvitsemansa palvelut yhdestä paikasta	Kaikki nuorille suunnatut palvelut ovat saman katon alla Ohjaamo, etsivä nuorisotyö, erityisnuoristyö, perusnuorisotyö, nuorisotilat sekä yhteistyökumppanit, muun muassa TE toimisto, sosiaalitoimi ja mielenterveyspalvelut.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Toteuma 2021
Otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Toiminnan muuttuessa suunnittelussa käytetään hyväksyttyä vaikutusarviointilomaketta.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Lomaketta käytettiin Haddom skolan oppilaiden opetuspaikkavaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa (ruotsinkielisen jaoston kokous 2.6.2021).
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Asiakaspalvelu on monipuolisempaa.	Selvitetään mahdollisuutta hakea lautakunnan avustuksia sähköisesti.	Lautakunnan avustukset haettiin vielä 2021 paperilomakkeilla.

Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Vuorovaikutus kuntalaisiin on mutkatonta ja sitä toteutetaan matalalla kynnyksellä.	Keskus käy kiertueella.	Keskuksen kiertueet toteutuivat seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> • tiistai 24.8. Koskenkylä • tiistai 21.9. Liljendal • tiistai 12.10. Ruukki • tiistai 9.11. Isnäs ja • torstai 25.11.2021 keskusta
---	-----------------------------	---	-------------------------	--

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Toteuma 2021
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Museo- ja kulttuuritoimi kokoaa asukkaiden kertomuksia (myös fiktiivisiä) kaupungin nettisivulle Loviisan historiaan liittyen.	Museo on aktiivisesti jakanut sosiaalisessa mediassa tarinoita Loviisan historian henkilöistä ja tapahtumista. Museon digitointiprojektin tiimoilta julkaistaan Finna.fi-palvelimella oma sivusto, jossa pääsee tutustumaan Loviisan historiaan valokuvien ja esineiden kautta.

Loviisalaisten turvallisuuden tunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Toteuma 2021
Panostamme terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Kävijämäärät.	Tarjotaan kaikille avointa tietoa terveyden edistämisestä.	Järjestetään terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä luentoja tai muita koulutustilaisuuksia yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Terveys- ja hyvinvointiluentoja ei ole järjestetty koronavirus-pandemian takia.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Toteuma 2021
Toteutamme talouden tasapainottamisohjelman.	Seuranta-raportit.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Pitkäkestoiset ratkaisut on huomioitu palvelujen kokonaisuutta kehittämissä ehdotuksissa.
	Toteutunut / Ei toteutunut.	Henkilöstön määrä on riittävä.	Toiminta uudelleenorganisoidaan. Tehtävänkuvia muutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.	Tehtävänkuvia on muutettu toiminnan uudelleenorganisoinnin yhteydessä.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma/ Keino	Toteuma 2021
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairaspoissa-olot vähenevät.	Henkilöstö jaksaa työssään ja on motivoitunut.	Käydään työterveys-huollon ja muiden toimijoiden kanssa säännöllisiä yhteistyö-neuvotteluja tavoista, joilla tuetaan työntekijöiden työkykyä.	Yhteisiä säännöllisiä keskusteluita on käyty työterveyshuollon kanssa. Verrattuna vuoden 2020 kuukausien 1–12 toteumaan ovat keskuksen sairaus-poissaolot vähentyneet noin 200 päivällä vastaavalla ajanjaksolla.
		Luomme yhdessä kehittämis-myönteisen työympäristön.	Kerätään ja hyödynnetään työntekijöiden ehdotuksia.	On kerätty ja hyödynnetty työntekijöiden ehdotuksia ja ajatuksia eri lomakkeilla, henkilöstötapaamisissa ja varhaiskasvatuksen henkilöstöraadin avulla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Hyvinvoinnin palvelut

	TALOUSARVIO 2021	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2021 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2021	POIKKEAMA
Toimintatuotot	259 000		259 000	319 831	-60 831
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	- 2 279 748		- 2 279 748	-2 151 007	-128 741
Toimintakate ulkoinen	-2 020 748		-2 020 748	-1 831 176	-189 572
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-2 260		-2 260	-2 255	-5
<i>Sisäiset erät</i>	-1 714 197		-1 714 197	1 634 920	-79 278
<i>Kustannuslaskennalliset erät</i>	-59 030		-59 030	33 278	-25 752

Hyvinvoinnin palveluiden vastualueen toiminta on kärsinyt pandemiasta. Budjetin toteumassa tämä näkyy maksu- ja vuokratuottojen pienentymisenä. Toisaalta vastuualueelle on myönnetty hankeavustuksia, joita ei ole huomioitu talousarvioissa.

Vastualueen henkilöstökustannukset kasvoivat hankkeiden myötä. Säästöä syntyi palveluiden ostoissa, koska määrärahaa jäi käyttämättä, kun kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toiminta oli supistunut keväällä.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Toteutuma 2021
MYÖNNETYT AVUSTUKSET/ASUKAS, euroa			
Liikuntatoiminta	3,1	3,0	3,0
Nuorisotoiminta	1,7	1,7	1,8
Nuorisotilojen aukiolo: iltoja/viikko	kevät 10 syksy 8	5	5
Nuoria/nuorisotila/päivä			30, rajoituksia osallistujamäärässä
– Forum	kevät 32 syksy 15	50	
Nuoria/nuorisotila/viikko			
– muut nuorisotilat	9	40	20
Ohjaamo (hanke 2018–2020)		6	11
Tapahtumat		752	300
Osallistujat			
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	45	40	38
– yhdistyksiä	10	8	6
– ryhmiä	32	23	32
Agricolahalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	31	45	30
– yhdistyksiä	12	15	9
– ryhmiä	27	35	26
Jäähalli			
– myönnettyjä liikuntavuoroja	33	37	34
– yhdistyksiä	10	9	8
– ryhmiä	23	20	23
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä			
– nuorisokerhoja	13	8	8
– leirejä	4	4	5
– etsivän nuorisotyön ryhmät	5	8	6
– liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	5	3	3
– tapahtumia	46	25	37
– aikuisryhmiä	17	16	17
– liikuntaneuvonta	19	25	20
– tuetut nuorisokerhot	3	3	3
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	9,0 ulk.	9,2 ulk.	8,6 ulk.
Komendantintalon erikoisnäyttelyjen määrä	3	2	2
Komendantintalon erityistapahtumat	3	7	3
Muut museon tapahtumat	9	10	6
Digitalisoituja esineitä	970	500	1 063

Museokävijät			
Komendantintalo	3 135	4 500	4 154
Strömforsin ruukin pajamuseo			
– Yläpaja	15 635	10 000	16 000
– Alapaja (suljettu)			
Viirilän kotiseutumuseo	150	0	169
Almitalon toiminta			
– näyttelyitä	4		
– tapahtumia	9		
– kävijämäärä	827		
Menot €/asukas	3,6		
Tulot €/asukas	0,1		
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta, vierasateljee, musiikki, elokuvateatteri, yhteiset	23,9 ulk.	26,8 ulk.	23,4 ulk.
Kulttuuritapahtumien määrä	45	50	
Sibeliuspäivät, myytyjä lippuja	404	-	
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	47,7 ulk.	49,8 ulk.	49,0 ulk.
Kirjastojen kokonaislainaus	109 504 <i>ei e-kirjat</i>	110 000	120 323
Lainaukset/asukas	7,4	9	8,2
Kirjastoyksiköiden määrä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	3 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa

Hyvinvointilautakunnan jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
KV 12.12.2018 § 144			
Karlsson Håkan, pj	6/6	Liljestrand Tom	
Lappalainen Kalevi, vpj	6/6	Bergström Torbjörn	
Eriksson Mats	2/6	Turku Roger	2
Söderholm Li-Lo	6/6	Törnroos Ingrid	
Björkman-Nystén Nina	5/6	Lönnfors Johanna	
Laiho Pasi	4/6	Määttä Jouni	
Kähärä Erika	6/6	Turpeinen Henna-Kaisa	
Pekkola Janne	0/6	Haverinen Katri	5
Väkevä Antti	5/6	Stenberg Immo	1
Nurkkala Kirsi	6/6	Brand Pirkko	
Rossi Reeta	4/6	Vuokko Marjo	2

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
KV 17.8.2021 § 11			
Rosenberg Thomas, pj	4/4	Allén Daniel	
Lappalainen Kalevi, vpj.	4/4	Paakkari Toni	
Hinttaniemi Jonna	3/4	Hollmén Annina	
Söderholm Li-Lo	4/4	Grandell Barbro	
Karlsson Håkan	4/4	Eriksson Mats	
Hyppölä Laura	3/4	Rönholm Marjo	
Siljander Petri	4/4	Pettersson Petri	
Nurkkala Kirsi	4/4	Pappila Kristiina	
Vuokko Marjo	3/4	Rossi Reeta	1